
Frekvencija značenja pridjeva u hrvatskome medicinskom nazivlju – korpusno utemeljena analiza kolokacija

Naučni rad

DOI: 10.18485/judig.2025.1.ch18

Martina Pavić¹, 0000-0001-6061-9495

Apstrakt

Pridjevi u medicinskome području imaju ključnu ulogu u klasifikaciji i specifikiranju bolesti, dijagnoza, simptoma, indikacija i drugih pojmovnih kategorija. Proučavanje frekvencije njihovih značenja otkriva kako medicinski jezik konceptualizira i kategorizira zdravstvene pojave, primjerice prema intenzitetu (*blag, težak*), lokaciji (*desni, lijevi*) ili uzrocima (*infektivni, genetski*).

U ovome radu istražena je zastupljenost značenja 50 pridjeva s više od 100 pojava u znanstvenome korpusu suvremenih medicinskih časopisa veličine 5.318,950 riječi, koji je sastavljen u alatu *Sketch Engine* (Pavić, 2022). U analizu su uključeni i pridjevi iz općega jezika (npr. *desni, dubok, središnji*) koji se pojavljuju u višerječnim medicinskim nazivima.

Značenjska analiza temelji se na modelu odozgo prema dolje (engl. *top-down approach*), počevši od vršnih kategorija naziva, kao što su bolest, simptom i postupak, koje su potom proširene u skladu s uvidima iz korpusa.

Pridjevi su klasificirani u tri skupine: 1) pridjevi koji mijenjaju kategoriju naziva i značenje, 2) pridjevi koji mijenjaju kategoriju naziva, ne i značenje te 3) pridjevi koji ne mijenjaju ni kategoriju naziva ni značenje.

Rezultati prikazuju najčešća značenja pridjeva u hrvatskome medicinskom nazivlju te broj značenja koje pojedini pridjev ostvaruje u tipičnim kolokacijama. Cilj je rada korpusnom metodom utvrditi dominantna značenja pridjeva i prikazati kako vršne kategorije naziva utječu na promjene značenja.

¹ Institut za hrvatski jezik, mpavic@ihjj.hr

Ključne riječi: pridjevi, značenjska analiza, hrvatsko medicinsko nazivlje, znanstveni korpus, kolokacije, vršne kategorije naziva

1. Uvod

Frekvencijska analiza značenja pridjeva u medicinskom jeziku otkriva obrasce konceptualizacije i kategorizacije ključnih pojmova te pruža uvid u načine na koje se opis stvarnosti oblikuje u stručnome medicinskom diskursu. U medicinskom nazivlju, u kojemu je terminološka preciznost presudna za učinkovitu komunikaciju, pridjevi imaju važnu klasifikacijsku i diferencirajuću ulogu značajno doprinoseći stvaranju značenjske specifičnosti i pojmovne organizacije u okviru vršnih kategorija naziva poput bolesti, simptoma i medicinskih postupaka.

Unatoč tomu frekvencija značenja pridjeva u hrvatskom medicinskom jeziku dosad nije sustavno istraživana, iako upravo poznavanje njihove upotrebe i značenjskoga raspona omogućuje dublji uvid u strukturu hrvatskoga medicinskog nazivlja te pridonosi terminološkoj standardizaciji. U ovome se radu stoga istražuju kontekstno uvjetovana značenja pridjeva u medicinskom korpusu, s posebnim naglaskom na njihovu učestalost, varijabilnost u kolokacijama i u odnosu na vršne kategorije naziva u okviru kojih se pojavljuju. Kako bi se dobio pouzdan uvid u obrasce značenja pridjeva u hrvatskom medicinskom nazivlju, rad se temelji na sljedećim istraživačkim pitanjima:

1. Koja su najfrekventnija značenja pridjeva u hrvatskom medicinskom nazivlju?
2. Mijenja li se značenje pridjeva u različitim kolokacijama i u okviru različitih vršnih kategorija naziva?
3. Koje su vršne kategorije naziva najčešće u hrvatskom medicinskom jeziku?

Na temelju ovih pitanja postavljene su tri hipoteze:

- H1: Pridjevi u hrvatskom medicinskom nazivlju najčešće izražavaju vrijeme/trajanje (npr. *akutni*, *kronični*), uzrok (npr. *hormonski*, *virusni*) i lokaciju (npr. *periferni*, *središnji*).
- H2: Značenje pridjeva u medicinskom nazivlju mijenja se ovisno o kolokacijskome okruženju.
- H3: Najfrekventnije vršne kategorije u okviru kojih se pojavljuju medicinski pridjevi jesu ⟨bolest⟩, ⟨terapija⟩ i ⟨simptom⟩.

Prva hipoteza proizlazi iz temeljnih semantičkih domena medicinskoga mišljenja: kada, zašto i gdje, dok je druga hipoteza

utemeljena na konceptu kontekstne specifikacije značenja u terminološkim sustavima, prema kojemu značenje pridjeva varira ovisno o kolokacijama. Treća hipoteza polazi od stajališta da upravo kategorije ⟨bolest⟩, ⟨terapija⟩ i ⟨simptom⟩ čine osnovnu strukturu medicinskoga nazivlja te da pridjevi u tim kontekstima imaju klasifikacijsku funkciju.

Osnovni je cilj ovoga rada prikazati najfrekventnija značenja pridjeva u hrvatskome medicinskom nazivlju kako bi se stekao uvid u to što frekvencija može reći o načinu na koji se opisuju bolesti, stanja, dijagnoze, terapije, postupci i sl. Dodatni su ciljevi:

- utvrditi broj značenja za svaki pojedini pridjev
- istražiti koji pridjevi mijenjaju značenje u kolokacijama
- identificirati najčešće vršne kategorije naziva.

Rad je strukturiran u nekoliko poglavlja. Drugo poglavlje donosi teorijski okvir o pridjevima u specijaliziranome jeziku. U trećemu poglavlju prikazan je korpusni pristup te metodologija analize značenja i kolokacija. Četvrto poglavlje iznosi rezultate analize, uključujući klasifikaciju značenja, varijacije u kolokacijama i distribuciju po vršnim kategorijama naziva. Peto poglavlje sažima glavne uvide i donosi prijedloge za daljnja istraživanja. Prilog I sadržava tablicu pridjeva prema vršnim kategorijama naziva, kolokacijama, primjerima rečenica iz korpusa i značenjima, dok se u Prilogu II navode značenja svih 50 pridjeva pronađenih u korpusu.

2. Teorijski okvir

Brojna su lingvistička istraživanja posvećena medicinskom nazivlju (Lynch, 1997; Bowker, Hawkins, 2006; Gjuran-Coha, 2011; Gjuran Coha, Bosnar-Valković, 2013, 2017; Taylor, 2017), no pridjevi u tim analizama rijetko zauzimaju središnje mjesto. Imenice su tradicionalno u fokusu terminoloških istraživanja jer se smatraju temeljnim nositeljima značenja i referentima stabilnih pojmovnih jedinica u stručnome diskursu. Nasuprot tomu pridjevima je pripisana sekundarna, uglavnom modifikatorska funkcija, što je rezultiralo njihovim marginaliziranjem u proučavanju jezika struke.

Takav pristup potvrđuju i podatci o sastavu stručnih rječnika: L'Homme (2003) navodi da imenice i imenske fraze čine između 84,25 % i 97,5 % svih natuknica u rječnicima različitih stručnih područja, dok je udio pridjeva znatno manji (npr. 11 % u medicinskom nazivlju), a glagoli se pojavljuju još rjeđe.

Tradicionalna usmjerenost terminoloških istraživanja na imenice kao temeljne nositelje značenja sve se više dovodi u pitanje u suvremenim teorijama koje prepoznaju dinamičnost diskursa i jezičnu varijabilnost u stvarnoj uporabi. Komunikacijska terminološka teorija (Cabr  , 1999, 2003), sociokognitivna terminologija (Temmerman, 2000) i terminologija okvira (Faber, 2009) razvijaju modele u kojima se značenje ne promatra kao statička kategorija, nego kao dinamična funkcija konteksta u kojima sudjeluju dinamične strukture znanja koje obuhvaćaju procese i događaje. Prema tim pristupima terminološka vrijednost leksičkih jedinica nije unaprijed zadana, nego se aktivira u specijaliziranim diskursima te se u tom okviru tzv. predikativne jedinice – glagoli, pridjevi, prilozi, ali i neke imenice – sve   e  e promatraju kao jezični izrazi temeljnih pojmova u stručnim domenama (L’Homme, 1998; Pimentel, 2012; L’Homme & Robichaud, 2014).

U skladu s time, iako se rjeđe pojavljuju kao natuknice u stručnim rječnicima, pridjevi u specijaliziranim tekstovima imaju važnu ulogu u oblikovanju i preciziranju značenja. Konceptualna struktura stručnoga znanja temelji se na hijerarhijskim i paradigmatiskim odnosima među pojmovima, pri čemu semantički odnosi poput hiponimije i antonimije omogućuju razlikovanje i sistematizaciju značenja (Lyons, 1977; Cruse, 1986). U takvome okviru pridjevi preuzimaju klasifikacijsku funkciju i doprinose uspostavljanju pojmovne preciznosti i hijerarhijske organizacije stručnoga znanja. Primjeri poput *dobro  udni tumor* i *zlo  udni tumor* jasno pokazuju da pridjev nosi terminološku vrijednost i omogućuje distinkciju unutar istoga semantičkog polja u medicinskome nazivlju. Slični rezultati zabilježeni su i u drugim domenama, primjerice u botanici (Pitk  nen-Heikkil  , 2015), turizmu (Dur  n-Mu  oz, 2019) i znanosti o kr  su (Gr  i   Simeunović, 2015, 2020, 2021), gdje se pridjevi istodobno rabe za taksonomsku preciznost i terminološku diferencijaciju.

Unatoč različitim teorijskim pristupima sve je izraženiji konsenzus o tome da se pridjevima pristupi kao leksičkim jedinicama s visokim semantičkim potencijalom u okviru višečlanih naziva. U takvim konstrukcijama pridjevi nadilaze modifikatorsku funkciju i postaju ključne sastavnice terminoloških jedinica koje pridonose standardizaciji stručnoga jezika. Istodobno, porast složenosti medicinskoga nazivlja dovodi do sve   e  e upotrebe vi  erje  nih naziva koji mogu biti višeznačni ili nedovoljno jasni, što potencijalno otežava njihovo razumijevanje i primjenu u stručnome jeziku (Bowker & Hawkins, 2006). U takvim okolnostima pridjevi često preuzimaju ključnu ulogu u razgraničenju i preciziranju pojmova.

Teorijski pomaci popraćeni su i razvojem metodoloških pristupa, među kojima se posebno istaknula korpusna analiza jer omogućuje detaljan uvid u frekvencijsku pojavnost, kolokacijske obrasce i funkcionalnu ulogu terminoloških jedinica u stvarnome diskursu (Sager, 1990; Rafaelli, 2004). U okviru korpusne lingvistike sustavno se istražuje uporaba pridjeva u velikim jezičnim bazama, što omogućuje dublje razumijevanje njihove semantičke raznolikosti i doprinosu razvoju medicinskoga nazivlja. S razvojem korpusne lingvistike povećava se i preciznost u analizi stvarne uporabe terminoloških jedinica, uključujući semantičke i sintagmatske obrasce pridjeva. U tome kontekstu Bourigault & Slodzian (1999) uvode pojam tekstne terminologije (fr. *terminologie textuelle*) kako bi označili pristup koji se temelji na stvarnoj uporabi, a ne samo na definicijama i leksikografskim konvencijama.

Jedan od ključnih pojmova u okviru takvoga pristupa jest nazivnost (engl. *termhood*), koju Kageura i Umino (1996) definiraju kao „stupanj u kojemu je jezična jedinica povezana s pojmom specifičnim za područje” (usp. Warburton, 2021). Nazivnost, dakle, označava terminološku povezanost, a ne isključivo učestalost pojedine riječi u specijaliziranome jeziku. Važno je istaknuti da nazivnost nije binarna, nego kontinuirana kategorija – pojedine riječi mogu pokazivati više ili manje izraženu terminološku povezanost ovisno o kontekstu uporabe. Primjerice, pridjevi *benigni* i *maligni*² imaju visoku nazivnost u višerječnim nazivima *benigni tumor* i *maligni tumor* jer označavaju jasno definirane medicinske pojmove povezane s klasifikacijom tumora prema njihovim patološkim svojstvima. Međutim, u izrazima poput *benigne promjene* i *maligne promjene* nazivnost je niža jer se ne odnose na ustaljene medicinske nazive, nego na šire opisne izraze koji se mogu pojavljivati i izvan užega medicinskog konteksta (npr. u metaforičnoj uporabi u općemu jeziku). Iako pridjevi *benigni* i *maligni* i u tim primjerima zadržavaju određeni stupanj terminološke prepoznatljivosti, njihova se nazivnost smanjuje jer više ne označavaju specifičan pojam unutar jedne terminološke mreže, nego služe kao kontekstni deskriptori. Slično vrijedi i za pridjev *upalni*, koji u kolokacijama poput *upalna bolest* i *upalni proces* pokazuje visoku nazivnost s obzirom na to da upućuje na specifične patofiziološke procese i čini dio terminološkoga sustava medicinske struke. Nasuprot tomu sintagma *upalni znakovi* opisuje skup simptoma (npr. crvenilo, otekline, bol, toplina i gubitak funkcije), odnosno ne označuje strogo definiran medicinski pojam, nego opće obilježje i stoga pridjev ima nižu nazivnost.

² U korpusu su zabilježene i rjeđe inačice *benigan* i *maligan*, no u analizi se ne izdvajaju kao zasebne leme jer dijele značenjsku i terminološku vrijednost s inačicama *benigni* i *maligni*.

Visok stupanj nazivnosti pokazuju sinonimni oblici *inflamacijski* i *inflamatorni* u svezi *inflamacijski/inflamatorni proces*, koja je potvrđena u korpusu i označava ustaljenu inačicu naziva u stručnoj uporabi.

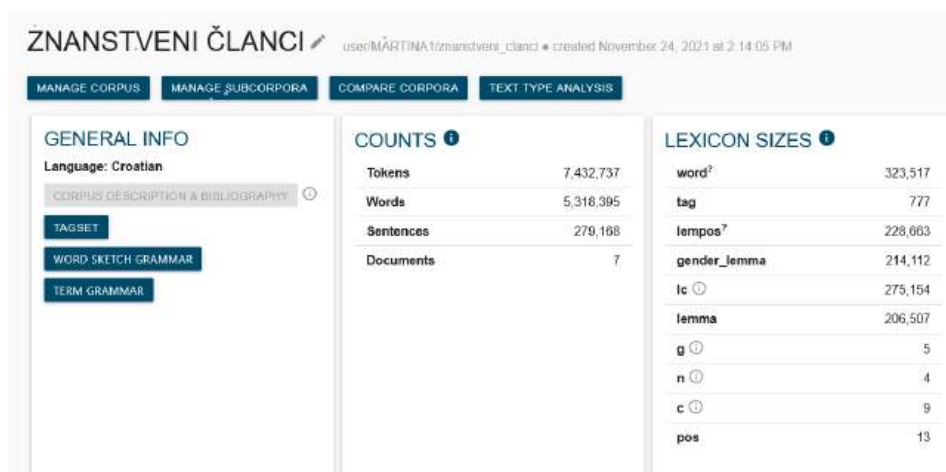
Takve varijacije u stupnju nazivnosti pridjeva odražavaju se i na njihov značenjski raspon, koji se u stvarnome diskursu očituje različitim kolokacijskim obrascima. Analizom tih kolokacija u korpusnome okruženju moguće je pratiti frekvenciju i distribuciju značenja pridjeva, čime se otkrivaju obrasci njihova terminološkoga ponašanja u medicinskoj domeni.

3. Korpusna metodologija

U ovom je radu primijenjen znanstveni korpus suvremenih medicinskih časopisa, izrađen i obrađen u alatu *Sketch Engine*³ (Kilgariff i dr., 2012). Korpus obuhvaća 5.318.395 riječi, a temelji se na referentnome korpusu *hrWaC 2.2*, označenom RFTTaggerom (Ljubešić i Erjavec 2011; Ljubešić i Klubička 2014), čime je osigurana visoka razina morfosintaktičke točnosti. Analiza je provedena poluautomatski uporabom opcija *Wordlist*, *Word Sketch* i *Concordance*, što je omogućilo analizu pridjeva u kontekstu najčešćih kolokacija i vršnih kategorija naziva. U korpus su uključeni tekstovi iz sedam relevantnih hrvatskih medicinskih časopisa: *Acta Medica Croatica*, *Liječnički vjesnik*, *Medicus*, *Infektološki glasnik*, *Cardiologia Croatica*, *Physioterapia Croatica* i *Paediatrica Croatica* (vidi Pavić, 2022: 61–62). Na Slici 1. prikazani su podatci o korpusu, među ostalim broj riječi, pojavnica i rečenica.

Preliminarnom analizom obuhvaćeno je 50 pridjeva s više od 100 pojavnica u korpusu, uključujući i pridjeve iz općega jezika koji se učestalo pojavljuju kao sastavnice višječlanih medicinskih naziva. Odabrani su oni pridjevi čije je značenje bilo prozirno i precizno određeno iz konteksta. Uporabom opcije *Wordlist* dobiven je popis tih pridjeva s brojem pojavnica većim od sto ($N > 100$), koji su prikazani u Tablici 1.

³ *Sketch Engine* omogućuje preciznu identifikaciju leksičkih obrazaca koje bi bilo teško ili nemoguće ručno analizirati u velikom korpusu. Digitalni alati poput *Sketch Enginea* znatno smanjuju vrijeme analize i omogućuju veću preciznost u proučavanju specijaliziranih pojmova.

Slika 1. Znanstveni korpus suvremenih medicinskih časopisa (Pavić, 2022)

Tablica 1. Popis 50 visokofrekventnih pridjeva iz znanstvenoga korpusa suvremenih medicinskih časopisa (Pavić, 2022) i broj njihovih pojavnica

veliki (N = 7363)	mali (N = 4406)	visoki (N = 4037)	kronični (N = 3826)	akutni (N = 3318)
pozitivni (N = 3169)	niski (N = 2474)	terapijski (N = 2454)	primarni (N = 2419)	negativni (N = 2080)
krvni (N = 2000)	upalni (N = 1925)	bubrežni (N = 1836)	kirurški (N = 1794)	humani (N = 1716)
srednji (N = 1674)	lokalni (N = 1596)	antimikrobni (N = 1472)	laboratorijski (N = 1375)	arterijski (N = 1335)
kardiovaskularni (N = 1251)	infektivni (N = 1168)	maligni (N = 1165)	koronarni (N = 1147)	limfni (N = 1126)
venski (N = 1107)	dijagnostički (N = 1102)	alergijski (N = 1036)	lijevi (N = 1034)	invazivni (N = 984)
virusni (N = 926)	rezistentni (N = 918)	blagi (N = 869)	periferni (N = 865)	desni (N = 840)
unutarnji (N = 753)	patogeni (N = 580)	probavni (N = 560)	masni (N = 537)	peroralni (N = 529)
poslijeoperacijski (N = 468)	intravenski (N = 400)	ishemijski (N = 381)	hormonski (N = 315)	difuzni (N = 311)
degenerativni (N = 264)	gnojni (N = 258)	perkutani (N = 197)	izvanbolnički (N = 185)	intraoperacijski (N = 154)

Cilj istraživanja bio je dobiti preliminarni uvid u kolokacijske obrasce, značenjska obilježja i distribuciju tih pridjeva u medicinskome diskursu, uz nastojanje da se postigne ravnoteža između širine uzorka i dubine analize.⁴

Polazište značenjske analize bila je tipologija na 14 značenja pridjeva u hrvatskome medicinskom nazivlju: funkcija, uzrok, vrijeme/trajanje, fizička značajka, sastav, stanje, svojstvo, lokacija, ishod, primjena, izvor, dob, intenzitet i relacija (Pavić, 2022). Navedena se klasifikacija temelji na tipologiji pridjeva koju je razvio Dixon (1982, 2004) te na strukturi terminološke baze znanja o znanosti okoliša EcoLexicon (2019). Budući da se značenje relacije može promatrati uopćeno, važno je istaknuti da je u ovome članku ta kategorija primijenjena za pridjeve koji označavaju konceptualnu ili funkcionalnu povezanost s imenicom. Primjerice, u svezi *arterijska hipertenzija* pridjev *arterijski* ne označuje lokaciju, nego tip hipertenzije povezane s arterijama (funkcionalno-konceptualna veza), dok u svezi *bubrežni transplantat* pridjev *bubrežni* označuje stvarno mjesto, pa ima značenje lokacije. Slično, *bubrežni bolesnik* označava osobu koja pati od bolesti bubrega, pri čemu *bubrežni* uspostavlja konceptualnu vezu s imenicom *bolesnik*, što upućuje na relacijsko značenje pridjeva.

Istraživanje je provedeno prema modelu odozgo prema dolje (engl. *top-down approach*), koji se temelji na hijerarhijskim odnosima unutar terminološkoga sustava. Model vršnih kategorija djelomično je preuzet od Taylora (2017) i uključuje vršne kategorije naziva ⟨bolest⟩, ⟨lijek⟩, ⟨simptom⟩, ⟨indikacija⟩, ⟨dijagnoza⟩ i ⟨postupak⟩, kojemu su dodane kategorije ⟨medicinsko osoblje⟩, ⟨bolesnik⟩, ⟨nuspojava⟩, ⟨dio tijela⟩, ⟨medicinska oprema⟩ (Pavić, 2022). U ovome radu Taylorova kategorija naziva ⟨lijek⟩ uključena je u širu kategoriju naziva ⟨terapija⟩ s obzirom na to da se terapija najčešće leksikalizira upravo imenicom *lijek* ili vrstama lijeka. Dodatno su uključene i vršne kategorije naziva ⟨ljudski organizam⟩ i ⟨mikroorganizam⟩.

Iako sama frekvencijska analiza značenja pridjeva nije zahtijevala daljnju hijerarhijsku raščlambu postojećih kategorija naziva (npr. podvrste bolesti, simptoma ili indikacija), pojavili su se određeni metodološki izazovi zbog višeznačnosti i kontekstne ovisnosti vršnih kategorija naziva. Stoga je za precizno određivanje vršne kategorije naziva bilo nužno navoditi rečenice iz korpusa u kojima se naziv pojavljuje. Takav pristup omogućuje transparentnost i dosljednost u kategorizaciji, ističući da se ista

⁴ Buduća istraživanja proširit će ovu analizu na širi skup pridjeva kako bi se potvrdile ili eventualno osporile uočene tendencije.

leksička jedinica može, ovisno o kontekstu, svrstati u različite vršne kategorije.

Analiza je utemeljena na utvrđivanju vršnih kategorija naziva jer one omogućuju kontekstualizaciju i klasifikaciju značenjskih funkcija pridjeva u specifičnim leksičkim vezama. Primjerice, u kategoriji naziva ⟨bolest⟩ pridjevi *akutni* i *kronični* rabe se za izražavanje vremena odnosno trajanja. Takva učestala upotreba pridjeva u određenim kategorijama naziva pridonosi prepoznavanju tipičnih značenjskih funkcija i pomaže u izgradnji terminoloških sveza koje osiguravaju dosljednost i jasnoću u jeziku struke. S druge strane značenjska klasifikacija pridjeva *primaran* kontekstno je uvjetovana: u svezi *primarna hipertenzija* pridjevom se definira vrstu bolesti pa ima značenje stanja, dok u svezi *primarna glavobolja* pridjev označuje početak odnosno nastanak bolesti pa ima vremensko značenje. Također, analiza frekvencije pridjeva u okviru kategorija naziva može poslužiti kao pokazatelj terminoloških promjena i leksičkih trendova u medicinske nazivlju. Primjerice, sve učestalija pojava pridjeva *eksperimentalni* u kategoriji naziva ⟨terapija⟩ može signalizirati nove pristupe i istraživačke pomake u medicinskoj praksi, što upućuje na dinamičnost samoga nazivlja.

4. Rezultati

Korpusnim istraživanjem utvrđene su tri skupine pridjeva prema tome u koliko se vršnih kategorija naziva pojavljuju te koliko značenja izriču:

1. pridjevi koji u kolokacijama mijenjaju vršnu kategoriju naziva i značenje
2. pridjevi koji mijenjaju vršnu kategoriju naziva, ne i značenje
3. pridjevi koji ne mijenjaju ni vršnu kategoriju naziva ni značenje.

Nisu potvrđena sva značenja od kojih se pošlo u frekvencijskoj analizi 50 pridjeva. Naime, u korpusu nisu pronađena značenja *izvor* i *dob*, no dodano je značenje *vrijednost* jer ga izražavaju pridjevi *negativni*, *niski*, *srednji*, *visoki*, koji tvore višerječne medicinske nazive. Time je u korpusu potvrđeno sljedećih 13 značenja pridjeva: *funkcija*, *uzrok*, *vrijeme/trajanje*, *fizička značajka*, *sastav*, *stanje*, *svojstvo*, *lokacija*, *ishod*, *primjena*, *intenzitet*, *relacija*, *vrijednost*.

Prema rezultatima korpusnoga istraživanja samo su tri pridjeva razvrstana u skupinu onih koji u kolokacijama ne mijenjaju ni vršnu kategoriju naziva ni značenje. To su *patogeni*, koji izražava značenje uzroka s imenicama *antitijela*, *bakterije*, *mikroorganizmi* u okviru vršne

kategorije naziva ⟨mikroorganizam⟩, *peroralni*, koji izriče značenje primjene s imenicama *glukokortikoid*, *kortikosteroid*, *pripravak* u okviru vršne kategorije naziva ⟨terapija⟩, te pridjev *masni* koji ima značenje sastava s imenicama *jetra*, *tkivo*, *stanica* u okviru vršne kategorije naziva ⟨dio tijela⟩. Primjeri su rečenica iz korpusa:

- (1) Većina ovakvih pneumonija nastaje aspiracijom **patogenih** mikroorganizama iz orofaringealnog sekreta.
- (2) Ako se bolesnikovo stanje poboljša, treba utvrditi najnižu dnevnu dozu **peroralnih** glukokortikoida uz koju će astma biti dobro kontrolirana.
- (3) Ono može utjecati na razvoj inzulinske neosjetljivosti, nastanak metaboličkog sindroma, a lučenjem adipokina, čimbenika stvorenih u **masnim** stanicama, doprinosi upalnim procesima, pa se i iz tog razloga pretilost smatra kroničnom upalnom bolešću.

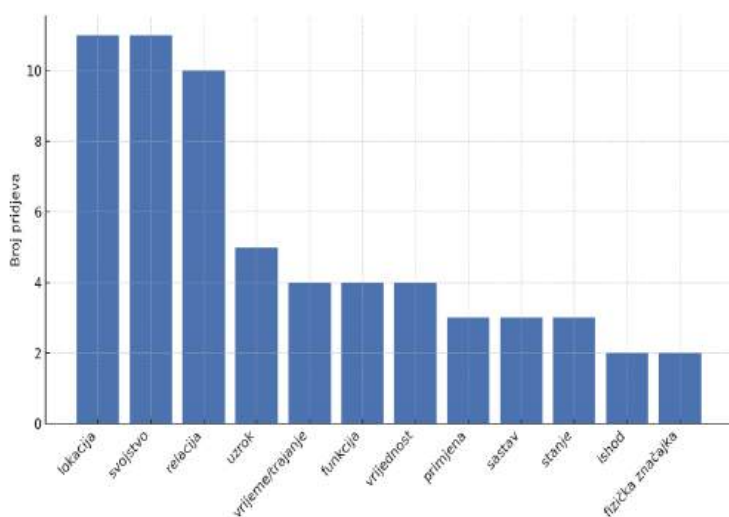
U skupinu pridjeva koji mijenjaju vršnu kategoriju naziva, ne i značenje ubrajaju se, među ostalim, pridjevi koji izražavaju vrijeme/trajanje (npr. *kronični* u kategorijama naziva ⟨bolest⟩, ⟨nuspojava⟩), lokaciju (npr. *periferni* u kategorijama naziva ⟨bolest⟩, ⟨ljudski organizam⟩), svojstvo (npr. *invazivni* u kategorijama naziva ⟨bolest⟩, ⟨postupak⟩) i uzrok (npr. *alergijski* u kategorijama naziva ⟨bolest⟩, ⟨terapija⟩).

- (3) Patohistološkim nalazom želučane sluznice utvrđen je umjereni **kronični** gastritis s blagom žarišnom atrofijom.
- (4) U razdoblju djetinjstva i adolescencije često se zbog **periferne** neuropatije javlja simptom akroparestezija koji se prezentira akutnom ili kroničnom boli u šakama i stopalima.
- (5) U većini opisanih slučajeva **invazivne** trihosporonoze (63%), u podlozi su bile maligne bolesti krvi kao glavni predisponirajući činitelj.
- (6) Kod jedne bolesnice zbog opsežne urtikarije i moguće **alergijske** reakcije na lijek odlučeno je primijeniti lijek u sljedećoj dozi uz individualnu procjenu doze kliničkog farmakologa.

U treću skupinu ulaze pridjevi koji mijenjaju vršnu kategoriju naziva i značenje. Primjerice, pridjev *infektivni* ostvaruje dva značenja: u kategoriji naziva ⟨bolest⟩ izražava uzrok (*infektivna mononukleoz*a), dok u kategoriji naziva ⟨mikroorganizam⟩ ima značenje svojstva (*infektivni serovar*). Pridjev *srednji* označava lokaciju u vršnoj kategoriji naziva ⟨dio tijela⟩ (*srednje uho*), dok u kategoriji ⟨ljudski organizam⟩ izražava vrijednost (*srednji arterijski tlak*). Pridjev *hormonski* ostvaruje čak četiri značenja: sastav (*hormonski preparat*), relaciju (*hormonski status*), uzrok (*hormonska promjena*) i funkciju (*hormonski receptor*), a pojavljuje se u tri vršne kategorije naziva: ⟨terapija⟩, ⟨simptom⟩ i ⟨ljudski organizam⟩.

- (7) Osobe koje imaju **infektivnu** mononukleozu imaju veći rizik od nastanka preosjetljivosti na ampicilin ili njegove analoge.
- (8) **Srednji** arterijski tlak je snižen.
- (9) Istraživanja na laboratorijskim životinjama usmjerena su i na ispitivanje djelovanja ED-a u tijeku fetalnog razvoja, koji nakon vezanja za **hormonske** receptore utječu na signalne putove i u konačnici dovode do mutacije DNA-a.

Prva hipoteza, da pridjevi u hrvatskome medicinskom nazivlju najčešće izriču vrijeme/trajanje, uzrok i lokaciju, djelomično je potvrđena. Prema korpusnim rezultatima najčešća su značenja pridjeva lokacija, svojstvo i relacija, a potom slijede uzrok, vrijeme/trajanje, funkcija i vrijednost. Najmanje su potvrđena značenja primjena, sastav, stanje, intenzitet, ishod i fizička značajka. Iako hipoteza o najčešćoj izraženosti vremena, uzroka i lokacije nije u potpunosti potvrđena, visoka frekvencija značenja lokacije, svojstva i relacije sugerira da pridjevi ponajprije služe preciznom određivanju prostorne i konceptualne orijentacije unutar medicinskoga znanja.

Grafikon 1. Najfrekventnija značenja pridjeva

Druga hipoteza, prema kojoj se značenje pridjeva u hrvatskome medicinskom nazivlju mijenja ovisno o kolokacijskome okruženju, nije potvrđena. Naime, čak 41 pridjev iz korpusa zadržava isto značenje u različitim kolokacijama. Manji broj pridjeva pokazuje značenjsku varijabilnost: sedam pridjeva ostvaruje dva značenja, dva pridjeva

(*negativni i primarni*) tri značenja, dok samo jedan pridjev (*hormonski*) ima četiri različita značenja u različitim kolokacijama.

Takav rezultat odstupa od početnih očekivanja s obzirom na teorijske pretpostavke o značenjskoj varijabilnosti pridjeva u stručnome diskursu. Jednoznačnost većine pridjeva može se tumačiti visokim stupnjem terminološke ustaljenosti i standardizacije u medicinskoj domeni, u kojoj kolokacijski obrasci odražavaju specijaliziranu i stabilnu upotrebu.

Treća hipoteza, da su najfrekventnije vršne kategorije naziva *bolest*, *terapija* i *simptom*, jest potvrđena. Među njima izrazito dominira kategorija *bolest*, što je i očekivano s obzirom na njezinu središnju ulogu u medicinskoj komunikaciji, dijagnostici i pojmovnoj klasifikaciji. Pridjevi u okviru te kategorije služe preciziranju, razgraničavanju i opisivanju različitih kliničkih stanja, što dodatno objašnjava njihovu učestalost.

S obzirom na ograničen opseg ovoga rada detaljniji prikaz rezultata dostupan je u Prilogu I, koji sadržava popis pridjeva prema kolokacijama, vršnim kategorijama naziva, primjerima iz korpusa i značenjima, te u Prilogu II, u kojemu su navedena značenja svih 50 pridjeva iz korpusa.

5. Zaključak

Analiza frekvencijskih obrazaca pridjeva u specijaliziranim korpusima omogućila je preciznije razumijevanje njihove funkcije u strukturiranju medicinskoga nazivlja te oblikovanju odnosa među stručnim pojmovima. Pridjevi se pritom ne pokazuju kao periferni jezični element, nego kao ključni nositelji terminološkoga značenja i klasifikacijskoga potencijala. Učestalost pojedinih pridjeva, njihova semantička razgranatost te pojava u višerječnim nazivima (npr. *akutna bol*, *kronična insuficijencija*, *maligni tumor*) odražavaju ne samo strukturna obilježja jezika struke nego i hijerarhiju značenja unutar medicinskoga znanja. Takve sveze upućuju na standardizirane opise i ustaljene obrasce, čime pridjevi aktivno doprinose procesu terminološke preciznosti, standardizacije i značenjske klasifikacije.

Korpusno utemeljena analiza kolokacija pokazala je da se značenja pridjeva ostvaruju u stvarnoj jezičnoj uporabi, a njihova varijabilnost i distribucija unutar vršnih kategorija naziva pridonose preciznijem opisu pojmova, većoj terminološkoj jasnoći te lakšem praćenju inovacija i trendova u medicinskome području.

Primjena korpusne metode pokazala se iznimno korisnom za analizu složenih obrazaca specijaliziranoga jezika. Od učitavanja tekstova, izrade konkordancija do identifikacije tipičnih kolokacija, ovaj pristup

omogućio je detaljnu analizu odnosa između pridjeva i imenica u medicinske nazivlje.

Ovo istraživanje pokazuje kako digitalne tehnologije, posebice korpusni alati, mogu poduprijeti razvoj i razumijevanje medicinskoga jezika. Praćenje učestalosti značenja pridjeva doprinosi standardizaciji hrvatskoga medicinskog nazivlja te osigurava preciznu, funkcionalnu i prilagodljivu komunikaciju u zdravstvenome kontekstu u skladu s novim znanstvenim spoznajama i potrebama struke.

Daljnja istraživanja mogla bi se usmjeriti na detaljniju značenjsku analizu većega broja pridjeva unutar pojedinih medicinskih potpodručja (npr. kardiologije, neurologije), čime bi se dodatno rasvijetlili obrasci značenjske specijalizacije i varijabilnosti. Također, moguće je istražiti značenjske promjene i inovacije u novijim nazivima s ciljem boljšeg razumijevanja dinamike terminološkoga razvoja. Dobiveni rezultati mogu poslužiti kao temelj za izradu terminoloških baza koje bi uključivale značenjsku razdiobu pridjeva i njihovu uporabu u različitim kontekstima, što bi bilo korisno i za leksikografske i za normativne svrhe.

Literatura

- [1] Bourigault, D., & Slodzian, M. (1999). Pour une terminologie textuelle. *Terminologie Nouvelles*, 19, 29–32.
- [2] Bowker, L., Hawkins, S. (2006). Variation in the organization of medical terms: Exploring some motivations for term choice. *Terminology*, 12(1), 79–110.
- [3] Cabré, M. T. (1999). *Terminology: Theory, methods, and applications*. John Benjamins Publishing Company.
- [4] Cabré Castellvi, M. T. (2003). Theories of terminology: Their description, prescription and explanation. *Terminology*, 9(2), 163–199.
- [5] Cruse, A. (1986). *Lexical Semantics*. Cambridge University Press.
- [6] Dixon, R. M. W. (1982). *Where have all the adjectives gone? and other essays in semantics and syntax*. Mouton.
- [7] Dixon, R. M. W. & Aikhenvald, A. Y. (2004). *Adjective classes: A Cross-linguistic Typology*. Oxford University Press.
- [8] Durán-Muñoz, I. (2019). Adjectives and their keyness: a corpus-based analysis of tourism discourse in English. *Corpora*, 14(3), 351–378.
- [9] Faber Benítez, P. (2009). The cognitive shift in terminology and specialized translation. *MonTi. Monografías de Traducción e Interpretación*, 1, 107–134.

- [10] Gil-Berrozpe, J. C.; León-Araúz, P. & Faber, P. (2019). Ontological Knowledge Enhancement in EcoLexicon, In I. Kosem et al. (Eds.), *Proceedings of the eLex 2019 conference* (pp. 177–197). Lexical Computing CZ.
- [11] Gjuran-Coha, A. (2011). Terminologizacija jezika medicinske struke. *Medicina Fluminensis*, 47(1), 4–14.
- [12] Gjuran-Coha, A. & Bosnar-Valković, B. (2013). Lingvistička analiza medicinskoga diskursa. *Jahr: europski časopis za bioetiku*, 4(1), 107–28.
- [13] Gjuran-Coha, A. & Bosnar-Valković, B. (2017). A study into the Croatian language of medicine. *English for Specific Purposes World*, 52, 1–18.
- [14] Grčić Simeunović, L. (2015). Prilog metodologiji opisa sintagmi u stručnom diskursu. *Rasprave: Časopis Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje*, 41(1), 29–47.
- [15] Grčić Simeunović, L.; Stepšnik, U. & Vintar, Š. (2020). Klasifikacijska uloga pridjeva u domeni geomorfologije krša. *Rasprave: Časopis Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje*, 46(2), 619–633.
- [16] Grčić, Simeunović, L. (2021). *Terminološki opis u službi stručnoga prevođenja. Dinamično modeliranje specijaliziranoga znanja*. Sveučilište u Zadru – Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje.
- [17] Kageura, K. & Umino, B. (1996). Methods of automatic term recognition. *Terminology*, 3(2), 259–289.
- [18] Kilgariff, A., Rychly, P., Kovar, V., Baisa, V. (2012). Finding multiwords of more than two words. In R. Vatvedt Fjeld & J. Matilde Torjusen (Eds.), *Proceedings of the 15th EURALEX International Congress* (pp. 693–700), Department of Linguistic and Scandinavian Studies.
- [19] L’Homme, M. C. (1998). Le statut de verbe en langue de spécialité et sa description lexicographique. *Cahiers de lexicologie* 73(2), 61–84.
- [20] L’Homme, M. C. (2003). Capturing the Lexical Structure in Special Subject Fields with Verbs and Verbal Derivates: A Model for Specialized Lexicography. *International Journal of Lexicography* 16(4), 403–422.
- [21] L’Homme, M. C. & Robichaud, B. (2014). Frames and terminology: Representing predicative terms in the field of the environment. In M. Zock, R. Rapp & C. R. Huang (Eds.), *Proceedings of the 4th Workshop on Cognitive Aspects of the Lexicon (CogALex)* (pp. 186–197), Association for Computational Linguistics and Dublin City University.
- [22] Lynch, C. (1997). Medical Terminology Management. In S. E. Wright & G. Budin (Eds.), *Handbook of Terminology Management I* (pp. 160–170), John Benjamins B.V.
- [23] Lyons, J. (1977). *Semantics*. Cambridge University Press.

- [24] Ljubešić, N. & Erjavec, T. (2011). hrWaC and slWac: Compiling Web Corpora for Croatian and Slovene. In I. Habernal, V. Matoušek (Eds.), *Text, Speech and Dialogue*, vol. 6836 (pp. 395–402), Springer Berlin Heidelberg.
- [25] Ljubešić, N. & Klubička, F. (2014). {bs,hr,sr} WaC – Web corpora of Bosnian, Croatian and Serbian. In F. Bidlhauer & R. Schäfer (Eds.), *Proceedings of the 9th Web as Corpus Workshop (WaC-9)* (pp. 29–35), Association for Computational Linguistics.
- [26] Pavić, M. (2022). *Uloga pridjeva u hrvatskome medicinskom nazivlju* [Doktorski rad, Sveučilište u Zagrebu]. Digitalni repozitorij Sveučilišta u Zagrebu. <https://repozitorij.ffzg.unizg.hr/islandora/object/ffzg%3A7165/datastream/PDF/view>
- [27] Pimentel, J. (2012). *Criteria for the Validation of Specialized Verb Equivalents: Application in Bilingual Terminography* [Doctoral dissertation: University of Montreal]. https://olst.ling.umontreal.ca/wp-content/uploads/olst/pdf/Pimentel_J_thesis_2012.pdf
- [28] Pitkänen-Heikkilä (2015). Adjectives as terms. *Terminology*, 21(1), 76–101.
- [29] Raffaelli, I. (2004). Polisemija pridjeva: sprega sintaktičkih i semantičkih struktura. *Filologija*, 44, 105–128.
- [30] Sager, J. C. (1990). *A practical course in terminology processing*. John Benjamins Publishing Company.
- [31] Taylor, B. R. (2017). *The Amazing Language of Medicine: Understanding Medical Terms and Their Backstories*. Springer International Publishing.
- [32] Temmerman, R. (2000). Towards New Ways of Terminology Description. The Sociocognitive Approach. John Benjamins Publishing Company.
- [33] Warburton, K. (2021). *The Corporate Terminologist*. John Benjamins Publishing Company.

Frequency of Adjective Meanings in Croatian Medical Terminology – A Corpus-Based Collocational Analysis

Martina Pavić

Summary

This study analyzes the meanings of adjectives in Croatian medical terminology based on a specialized scientific corpus comprising 5.318,950 words, compiled and processed using the *Sketch Engine* tool. The primary aim of the research is to investigate the distribution, frequency, and meaning of adjectives in specialized collocations, as well as their function within the conceptual structure of medical knowledge.

The analysis focuses on 50 adjectives with over 100 occurrences each, including examples such as *acute*, *chronic*, *pathogenic*, *hormonal*, and *infectious*. Thirteen distinct meanings of adjectives were identified: location, relation, property, cause, time/duration, function, value, application, composition, condition, intensity, outcome, physical characteristic.

Adjectives were classified into three groups: those that change both the meaning and category of the term; those that shift the category but not the meaning; and those that preserve both. The majority of adjectives were found to be semantically astable across collocations, most commonly expressing the meanings of location, property, and relation, followed by cause and duration.

In terms of top-level conceptual domains, the most frequent were diseases, symptoms, and therapies, indicating their dominant role in structuring medical discourse. These findings supports the view that adjectives are not merely peripheral modifiers, but rather integral elements of terminological precision and semantic differentiation. Their role in classifying and specifying core concepts reflects their importance in the hierarchical and paradigmatic organization of specialized knowledge.

Furhermore, the corpus-based collocational approach proves valuable for identifying regularities in lexical behaviour, which may inform both terminological standardization nad future lexicographic or didatic appllications in medical language.

Key words: adjective meanings, Croatian medical terminology, scientific corpus, collocations, top-level conceptual domains

Prilog I. Tablice pridjeva prema kategorijama naziva, kolokacijama i značenju

A) Pridjevi koji ne mijenjaju kategoriju naziva ni značenje

pridjev	kategorija naziva	kolokacije	primjer iz korpusa	značenje
patogeni	mikroorganizam	mikroorganizmi, bakterije	Većina ovakvih pneumonija nastaje aspiracijom patogenih mikroorganizama iz orofaringealnog sekreta.	UZROK
peroralni	terapija	pripravak, kortikosteroid, glukokortikoid	Ako se bolesnikovo stanje poboljša, treba utvrditi najnižu dnevnu dozu peroralnih glukokortikoida uz koju će astma biti dobro kontrolirana.	PRIMJENA
masni	dio tijela	jetra, tkivo, stanica	Ono može utjecati na razvoj inzulinske neosjetljivosti, nastanak metaboličkog sindroma, a lučenjem adipokina, čimbenika stvorenih u masnim stanicama, doprinosi upalnim procesima, pa se i iz tog razloga pretilost smatra kroničnom upalnom bolešću.	SASTAV

B) Pridjevi koji mijenjaju kategoriju naziva, ne i značenje

pridjev	kategorija naziva	kolokacije	primjer iz korpusa	značenje
alergijski	bolest	rinitis, dermatitis, konjunktivitis, upala, sindrom	Najčešći oblik je cjelogodišnji alergijski rinitis, često praćen očnim simptomima.	UZROK
	nuspojava	reakcija	Kod jedne bolesnice zbog opsežne urtikarije i moguće alergijske reakcije na lijek odlučeno je primijeniti lijek u sljedećoj dozi uz individualnu procjenu doze kliničkog farmakologa.	
invazivni	bolest	karcinom, trihosporonoza, adenokarcinom	U većini opisanih slučajeva invazivne trihosporonoze (63%), u podlozi su bile maligne bolesti krvi kao glavni predisponirajući činitelj.	SVOJSTVO
	postupak	mehanička ventilacija, zahvat, metoda	Prosječna duljina trajanja invazivne mehaničke ventilacije iznosila je 14,7 sati.	
intravenski	terapija	imunoglobulin	Osim antibiotika, postoje istraživanja koja su pokazala korist od davanja intravenskih imunoglobulina (IVIG) u slučaju pneumokokne septe.	PRIMJENA
	postupak	urografija, injekcija	U slučaju recidiva stenozе radili smo ponovno intravensku urografiju.	
	medicinska oprema	kontrast	Snimke se rade prije i nakon uporabe intravenskog kontrasta ovisno o postavljenoj sumnji koji je organ ozlijeđen u arterijskoj, venskoj i/ ili odgođenoj fazi.	

pridjev	kategorija naziva	kolokacije	primjer iz korpusa	značenje
kronični	bolest	rinitis, kolecistitis, gastritis	Patohistološkim nalazom želučane sluznice utvrđen je umjereni kronični gastritis s blagom žarišnom atrofijom. Druge moguće nuspojave su kronični umor, osip, svrbež te hiperuricemija.	VRIJEME/ TRAJANJE
	nuspojava	umor		
periferni	bolest	neuropatija, tumor, artritis	U razdoblju djetinjstva i adolescencije često se zbog periferne neuropatije javlja simptom akroparestezija koji se prezentira akutnom ili kroničnom boli u šakama i stopalima.	LOKACIJA
	dio tijela	krv, neuroni, živčani sustav	U perifernom živčanom sustavu serotonin ima vazokonstriktorski i vazodilatacijski učinak i sudjeluje u normalnom ciklusu seksualnog odgovora kroz seksualno uzbuđenje.	
poslijeoperacijski	postupak	praćenje, oporavak	Naime, izvrstan rezultat postignut je u 25-ero od 27-ero (92,5%) liječenih bolesnika, a izvijestili su o samo jednom recidivu (3,7%), uz napomenu da je prosječno poslijeoperacijsko praćenje bilo 67 mjeseci (između 24 i 128 mjeseci).	VRIJEME/ TRAJANJE
	bolest	poremećaj, komplikacija	Jedina zabilježena poslijeoperacijska komplikacija uključuje produženo krvarenje.	

pridjev	kategorija naziva	kolokacije	primjer iz korpusa	značenje
pozitivni	dijagnoza	nalaz, obiteljska anamneza	Pozitivni nalazi na BKV nađeni su u 6 (17 %) bolesnika, dok su svi testovi na JCV bili negativni.	ISHOD
	postupak	hemokultura	Prema različitim istraživanjima pozitivna hemokultura bilježi se od 5 do 33 % pacijenata, češće u djece nego u odraslih.	
	ljudski organizam	protutijela	Smatra se općenito da bolesnici s pozitivnim protutijelima imaju lošiju prognozu od bolesnika u kojih nisu dokazana protutijela.	
	mikroorganizam	izolati	Svi pozitivni izolati testiraju se na INH, RIF, STR, EMB i PZA.	
terapijski	postupak	pristup, intervencija	Međutim, kombinacijom spomenutih terapijskih pristupa postiže se bolji učinak i značajno se smanjuje mortalitet i morbiditet bolesnika.	RELACIJA
	terapija	odgovor, učinak, doza	Bolesnike za interferonsku terapiju treba odabrati prema vjerojatnosti terapijskog odgovora.	

C) Pridjevi koji mijenjaju kategoriju naziva i značenje

pridjev	kategorija naziva	kolokacije	primjer iz korpusa	značenje
gnojni	bolest	meningitis, peritonitis	Također, ukoliko sumnjamo da bolesnik ima gnojni meningitis treba procijeniti je li potrebna prethodna slikovna obrada (kompjuterizirana tomografija ili magnetska rezonancija mozga) prije lumbalne punkcije.	SVOJSTVO
	simptom	sekrecija, iskašljaj	U bolesnika s konjuktivitisom vodeći simptomi bili su injekcija spojnice (94 %), suze-nje očiju (57 %), gnojna sekre-cija (48 %) i fotofobija (33 %).	SASTAV
hormonski	terapija	kontracepcija, preparat	Naglašava se i povećana učestalost EN-a povezana s promjenom 370 hormonskog statusa u žena kao posljedica uporabe hormonske kontracepcije, odnosno tijekom trudnoće ili dojenja.	SASTAV
	simptom	status	Osim hormonskog statusa glavni prijeoperacijski simptom bila je glavobolja kod više od trećine (trideset šest bolesnika) i kod vrlo malog broja (osamnaest bolesnika) vidne smetnje.	RELACIJA
		promjena	Kod žena su posljedice još izraženije u menopauzi, kada se hormonske promjene odražavaju u obliku osteoporoze koja uzrokuje smanjivanje visine trupova kralježaka.	UZROK
	ljudski organizam	receptor	Istraživanja na laboratorijskim životinjama usmjerena su i na ispitivanje djelovanja ED-a u tijeku fetalnog razvoja, koji nakon vezanja za hormonske receptore utječu na signalne putove i u konačnici dovode do mutacije DNA-a.	FUNKCIJA

pridjev	kategorija naziva	kolokacije	primjer iz korpusa	značenje
infektivni	bolest	mononukleoza, endokarditis, gangrena	Osobe koje imaju infektivnu mononukleozu imaju veći rizik od nastanka preosjetljivosti na ampicilin ili njegove analoge.	UZROK
	mikroorganizam	serovar	Analizirajući rezultate dobivene serološkim pretraživanjem ljudi i životinja tijekom 2007. godine može se zamijetiti veća učestalost vjerojatnih infektivnih serovara Australis i Grippotyphosa.	SVOJSTVO
velik	bolest	nepovoljna događanja	Velika nepovoljna događanja (MACE) definirana kao razvoj srčanog infarkta i/ili revaskularizacija ciljne lezije i/ili smrt pojavili su se u 1,6% bolesnika.	INTENZITET
	dio tijela	mozak	Da bi došlo do razvoja osjeta boli potrebno je da bolni podražaj od mjesta ozljede preko perifernih živaca i kralježnične moždine stigne u centar za bol u velikom mozgu (thalamus).	FIZIČKA ZNAČAJKA

Prilog II. Prikaz pridjeva i njihovih značenja u hrvatskome medicinskom nazivlju

A) Pridjevi s jednim značenjem

pridjev	značenje	kolokacija
akutni	VRIJEME/ TRAJANJE	bronhitis, infarkt miokarda, pankreatitis, hepatitis, bol
alergijski	UZROK	rinitis, dermatitis, konjunktivitis, reakcija, sindrom, upala
blagi	INTENZITET	rinitis, hepatitis, infekcija
degenerativni	SVOJSTVO	artritis, promjena, bolesti
desni	LOKACIJA	klijetka, ventrikul, atrij
dijagnostički	FUNKCIJA	kriterij, postupak, obrada, pretraga, metoda, paracenteza, protokol
intraoperacijski	VRIJEME/ TRAJANJE	ventilacija, monitoring, autotransfuzija, tromboliza, dijaskopija, torakotomija
intravenski	PRIMJENA	imunoglobulin, aplikacija, infuzija, urografija, ubrizgavanje, injekcija
invazivni	SVOJSTVO	karcinom, tumor, trihosponoza, adenokarcinom, metoda, mehanička ventilacija, tehnika, zahvat
izvanbolnički	LOKACIJA	pneumonija, srčani zastoj, srčani arrest, pacijent, hitna medicinska služba, fibrinoliza, reanimacija
kirurški	RELACIJA	zahvat, postupak, bolesnik, odjel
koronarni	LOKACIJA	arterije, bolest, ateroskleroza, cirkulacija, protok
kronični	VRIJEME/ TRAJANJE	rinitis,olecistitis, hepatitis, prostatitis, gastritis, umor, kašalj
krvni	RELACIJA	slika, tlak, grupa, žila, ugrušak
laboratorijski	RELACIJA	pretraga, dijagnostika, pokazatelj, test, analiza, medicina, biljeg
lijevi	LOKACIJA	klijetka, ventrikul, atrij
limfni	RELACIJA	čvor, žile, drenaža
lokalni	LOKACIJA	anestetik, infekcija, režanj, ishemija, liječenje
mali	FIZIČKA ZNAČAJKA	krvne žile, mozak, tumor, arterije
maligni	SVOJSTVO	melanom, tumor, bol, stanica, proces
masni	SASTAV	jetra, tkivo, stanica
niski	VRIJEDNOST	krvni tlak, temperatura, mortalitet, patogenost, infektivnost, viremija
patogeni	UZROK	mikroorganizmi, bakterije, hantavirus, rikecije

pridjev	značenje	kolokacija
periferni	LOKACIJA	neuropatija, arteriopatija, artritis, tumor, krv, živac, arterije, vene, puls, matične stanice
perkutani	PRIMJENA	drenaža, nefrostomija, termorizotomija
peroralni	PRIMJENA	kortikosteroid, antihistaminik, glukokortikoid
pozitivni	ISHOD	nalaz, obiteljska anamneza, hemokultura, titar
probavni	RELACIJA	sustav, cijev, trakt, smetnja
rezistentni	SVOJSTVO	mikroorganizam, bakterija, hipertenzija, kvazispesijes, tuberkuloza, pneumokok
terapijski	RELACIJA	pristup, odgovor, intervencija, učinak, doza
unutarnji	LOKACIJA	uho, organ
upalni	STANJE	odgovor, proces, parametar, citokin, prostatitis
venski	LOKACIJA	sustav, staza, put, hipertenzija, insuficijencija, tlak, centralni kateter
virusni	UZROK	hepatitis, pneumonija, infekcija, gastroenteritis
visoki	VRIJEDNOST	krvni tlak, temperatura, mortalitet, patogenost, letalitet, infektivnost

B) Pridjevi s dva značenja

antimikrobni	FUNKCIJA SVOJSTVO	terapija, liječenje, sredstvo, lijek, profilaksa, djelovanje rezistencija, osjetljivost
arterijski	LOKACIJA RELACIJA	tlak, kateter, krv hipertenzija
bubrežni	LOKACIJA RELACIJA	transplantat, presađivanje, transplantacija, cista, tubul, tkivo, čašica bolesnik, funkcija, disfunkcija
gnojni	SVOJSTVO SASTAV	meningitis, peritonitis iscjedak, iskašljaj, rana
infektivni	UZROK SVOJSTVO	bolesti, mononukleoza, endokarditis, gangrena serovar
ishemijski	SVOJSTVO UZROK	moždani udar, kardiomiopatija, bol oštećenje
kardiovaskularni	LOKACIJA FUNKCIJA	bolest, sustav, kolaps, anomalija, zahvat, poremećaj lijek
srednji	LOKACIJA VRIJEDNOST	uho arterijski tlak
veliki	INTENZITET FIZIČKA ZNAČAJKA	nepovoljna događanja krvne žile, trohanter, arterije, mozak, tumorska masa

C) Pridjevi s tri značenja

negativni	VRIJEDNOST STANJE ISHOD	tlak, test, hemokultura simptom anamneza, test
primarni	FUNKCIJA VRIJEME/TRAJANJE STANJE	prevencija, radioterapija, rezistencija, tumor limfedem, glavobolja hipertenzija

D) Pridjevi s četiri značenja

hormonski	SASTAV SVOJSTVO RELACIJA UZROK	preparat kontracepcija, liječenje, terapija status, receptor disbalans, promjena
-----------	---	---